

Motion om att miljö- och hälsoskyddsnämnden bör ta över ansvaret för tillståndsgivningen vid utskänkning av alkohol

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige där han föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska överta ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från socialnämnden. Syftet, enligt motionären, är att förenkla för restauranger och företag då tillsynen av livsmedelagstiftningen och utskänkningstillstånd utförs av en och samma förvaltning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, Företagarna Stockholm, Stockholms Handelskammare och Visita Stockholm. Stockholms Handelskammare och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att riskerna med att genomföra en förflyttning av serveringstillstånden från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden är större än förväntade vinster med förflyttningen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det är möjligt att göra den förändring som föreslås i motionen och att det finns för- och nackdelar. Nämnden anser att det även vid nuvarande organisering av tillståndsprövningen finns goda möjligheter att underlätta för verksamhetsutövare i deras etableringsprocesser genom insatser i enlighet med stadens näringslivspolicy.

Socialnämnden anser att de skäl som anges i motionen inte motiverar den ingripande åtgärd som en förflyttning i ansvar innebär och att riskerna med att genomföra en

förflyttning av serveringstillstånden från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden i nuläget överstiger eventuella vinster med en sådan åtgärd.

Företagarna Stockholm anser att det viktiga är att den ansvariga förvaltningen har en servicekultur och eftersträvar en effektiv myndighetsutövning som kombinerar trygg utskänkning med en välmående besöks- och restaurangnäring. Mot bakgrund av tidigare dialog med företagare i berörda branscher konstaterar Företagarna Stockholm att de generellt upplever att miljöförvaltningen är en smidigare motpart att ha att göra med än socialförvaltningen och tillstyrker därför motionen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Alla Stockholms stads förvaltningar och nämnder ska eftersträva och arbeta för att erbjuda stadens invånare och näringsidkare snabb och smidig service. Det finns inget i dagsläget som motiverar en förflyttning av tillståndsgivningen vid utskänkning av alkohol från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Inget tyder på att näringsidkarna är missnöjda med hanteringen idag. Tvärtom så har socialförvaltningens tillståndsenhet ett högt nöjd kund-index (NKI) som har legat stabilt under flera år och motsvarar NKI hos livsmedelskontrollen inom miljö- och hälsoskyddsnämnden. Värt att notera är att i Göteborgs kommun, som har gjort den organisationsförändring som föreslås i motionen, så har NKI för serveringstillstånd försämrats.

En förflyttning av ansvaret vore en omfattande organisationsförändring som inte garanterar en effektivare handläggning, utan snarare riskerar att servicen inledningsvis försämrats. Etableringen av ett nytt serviceställe kräver alltid samarbete mellan flera myndigheter och stadens förvaltningar, t.ex. polis, brandskyddsmyndigheten, stadsdelsnämnder etc. Så även vid en förflyttning av tillståndsgivningen till miljöförvaltningen så kvarstår behovet av samordning och kunskapsutbyte med andra aktörer.

Sedan 2023 finns ett gemensamt projekt inom staden för att samordna tillsynen för bland annat serveringsställen. Det har bland annat syftat till att underlätta för näringsidkare, främja sund konkurrens och motverka brottslighet. Nu undersöks möjligheten att utveckla projektet till att även samordna tillståndprocessen för att underlätta för näringsidkarna vid etablering. Det vore ett smartare och enklare sätt att uppnå de förbättringar som motionen efterfrågar.

Bilaga

Motion om att Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör ta över ansvaret för tillståndsgivningen vid utskänkning av alkohol, dnr KS 2024/75-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 27 november 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

För ett levande Stockholm med ett välmående företagsklimat krävs ständiga förbättringar. Att förenkla för företagare, inte minst inom restaurangbranschen, är av yttersta vikt för att stockholmarna och hitresta besökare ska få möjlighet att njuta av kulinariska och spännande krogbesök.

Att samla ansvaret för olika typer av tillstånd och tillsyn hos en enda nämnd förenklar handläggningsprocessen både för kommunen och för företagarna. Det kan leda till snabbare beslut och minskat byråkratiskt krångel, eftersom företag endast behöver vända sig till en instans för alla frågor relaterade till hälsa och säkerhet. Det kan vara mer kostnadseffektivt att samla tillsyn och tillståndsgivning under en nämnd, vilket i sin tur möjliggör för bättre användning av kommunens resurser. Istället för att ha flera nämnder med delvis överlappande ansvar kan en samlad nämnd arbeta mer effektivt och undvika dubbelarbete.

En enda nämnd som ansvarar för både hälsa och serveringstillstånd kan dessutom leda till ökad transparens och tydligare ansvarsfördelning. Om det blir lättare för medborgare att förstå vilken instans som ansvarar för olika frågor, kan det i sin tur bidra till att öka förtroendet för myndighetens arbete.

Genom att flytta serveringstillstånd till Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan en helhetssyn på folkhälsan säkerställas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar redan med olika faktorer som påverkar hälsan, såsom livsmedelssäkerhet, hygien och buller och har en gedigen erfarenhet av att genomföra kontroller och tillsyn.

Förslaget har varit på remiss till bland andra Företagarna Stockholm som tillstyrker motionen och skriver att ”Mot bakgrund av tidigare dialog med företagare i berörda branscher konstaterar Företagarna Stockholm att de generellt upplever att miljöförvaltningen är en smidigare motpart att ha att göra med än socialförvaltningen”.

Centerpartiet anser att tillståndsprocesser ska fungera snabbt och smidigt för den entreprenör som vill bidra till mångfalden i stadens krog- och nattliv. Vilket i förlängningen skulle främja förutsättningarna för lokalt företagande med en tillväxt

av antalet jobb i Stockholm. Som ett led i detta anser Centerpartiet att Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör överta ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från Socialnämnden.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Kristdemokraterna vill se ett mer levande Stockholm, dygnet runt. En viktig del i detta arbete är en mer enhetlig, samordnad och tillåtande tillsyn gentemot stadens krögare och nattlivsaktörer. Vi instämmer i motionärens förslag att flytta ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol, något vi föreslagit i vår budgetreservation i flera år; dels eftersom berörda företag uppger att kontakten med miljöförvaltningen fungerar bättre än socialförvaltningen, dels eftersom det skulle effektivisera tillsynen.

Genom att samla ansvaret för utskänkning av alkohol under miljöförvaltningen, som redan idag har ansvar för livsmedelskontroll, kan antalet tillsynstillfällen hos krögare minska när flera tillsynsuppdrag kan utföras vid ett enskilt tillfälle av en och samma förvaltning. Det bidrar till att krögare kan ägna mer tid till sin verksamhet än att navigera en byråkratisk djungel.

Ärendet

I en motion av Jonas Naddebo (C) som väckts i kommunfullmäktige anförts att det krävs ständiga förbättringar för ett levande Stockholm med ett välmående företagsklimat.

För att förenkla för restauranger och företag föreslås i motionen att miljö- och hälsoskyddsnämnden övertar ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från socialnämnden. Syftet är att förenkla för restauranger och företag där tillsynen av livsmedelagstiftningen och utskänkningstillstånd bör kunna utföras av en och samma förvaltning.

Stadens hantering av serveringstillstånd skulle enligt motionen på detta sätt avsevärt förbättra förutsättningarna för Stockholm att vara en levande storstad med ett blomstrande krog- och nattliv i kombination med socialt ansvar.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, Företagarna Stockholm, Stockholms Handelskammare och Visita Stockholm. Stockholms Handelskammare och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2024 framgår att stadens hantering av serveringstillstånd ska möjliggöra för Stockholm att vara en levande storstad, i kombination med socialt ansvar. Enligt stadens näringslivspolicy sker den vanligaste kontakten mellan kommunen och företagen vid tillståndsansökningar och tillsyn. Kommunens service är en av flera viktiga delar av hur näringslivet uppfattar företagsklimatet. Arbetssätten behöver ständigt utvärderas och utvecklas för att förbättra service och kundnöjdhet. Förbättringarna behöver dock vara väl avvägda och leda till önskat resultat.

Under 2023 påbörjade staden ett gemensamt projekt för att samordna tillsynen för bland annat serveringsställen. Syftet har bland annat varit att underlätta för näringsidkare att viss tillsyn samordnas, främja sund konkurrens och motverka brottslighet. Projektet kommer fortsätta mandatperioden ut och visar goda resultat. Möjligheten att utveckla projektet för att samordna tillstånd som berör näringsidkare undersöks.

Stadsledningskontoret anser att en förflyttning av ansvaret inte nödvändigtvis skulle förenkla och förbättra kundnöjdhet för restauranger och företag. Socialförvaltningens tillståndsenhet har ett gott resultat i undersökningarna av nöjd kund-index (NKI),

mellan 73 och 79 sedan 2017. Livsmedelskontrollen har under samma period ett NKI-värde på 74 och 80. I dagsläget går det inte att utläsa något missnöje från näringsidkarna som motiverar en förflyttning av ansvar.

Stadsledningskontoret anser även att en förflyttning av ansvaret är en omfattande organisationsförändring, som medför en risk för att effektivitet och service inledningsvis försämras. En organisationsförändring kan ändå vara motiverad om vinsterna med förändringen blir större än olägenheten, eller att det finns omfattande brister i den nuvarande organisationen. Det finns dock inget som tyder på detta, då NKI hos tillståndsenheten inom socialnämnden motsvarar den hos livsmedelskontrollen inom miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontorets bedömning är att riskerna med att genomföra en förflyttning av serveringstillstånden från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden är större än förväntade vinster med förflyttningen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att miljö- och hälsoskyddsnämnden bör ta över ansvaret för tillståndsgivningen vid utskänkning av alkohol av Jonas Naddebo (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2024 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Maja Boström (C), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen bedömer att det är möjligt att göra den förändring som föreslås i motionen och att det finns för- och nackdelar med förslaget.

Att Miljö- och hälsoskyddsnämnden övertar ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från Socialnämnden leder sannolikt inte till en effektivisering av handläggningen. Tillståndsansökan remitteras till exempel till polismyndigheten som bedömer verksamhetsutövarnas lämplighet och risk för problem med ordning och säkerhet, stadsdelsnämnderna som bedömer om det befaras uppstå sociala olägenheter och till brandskyddsmyndigheten som ansvarar för brandsäkerhet. Dessa myndigheter kommer att behöva remitteras på samma sätt som tidigare. Även vid en förflyttning av tillståndsprövningen och tillsynen till miljöförvaltningen kvarstår behovet av att samordna sig och utbyta erfarenheter och kunskap med andra myndigheter som är berörda, t.ex. polismyndigheten, skattemyndigheten, socialförvaltningen och kronofogdemyndigheten.

Det kan finnas vissa samordnings fördelar när det gäller uppföljningen av att verksamhetsutövaren som beviljats tillstånd följer reglerna, eftersom miljöförvaltningen redan bedriver tillsyn av verksamheterna enligt andra regelverk. Dock kanske inte samordningen av tillsynen blir så stor som förväntat eftersom tillsyn av serveringstillstånd huvudsakligen sker nattetid. Miljöförvaltningen är i dagsläget inte heller rustad för tillsyn i så stor omfattning kvälls- och nattetid som ett övertagande av prövning och tillsyn av serveringstillstånd skulle innebära.

Miljöförvaltningen anser att det är viktigt med ett företagsklimat som underlättar för verksamheterna. Dock anser förvaltningen att det även vid nuvarande organisering av tillståndsprövningen finns goda möjligheter att underlätta för verksamhetsutövare i deras etableringsprocesser genom insatser i enlighet med stadens näringslivspolicy.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2024 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Reservation av Kristin Jacobsson (C), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Att hantera ärenden snabbt, enkelt och billigt med bibehållen rättssäkerhet är vägledande för all ärendehantering i staden. Samtliga förvaltningar och nämnder eftersträvar och arbetar för att erbjuda stadens invånare och näringsidkare snabb och smidig service. Detta gäller såväl socialnämnden som miljö- och hälsoskyddsnämnden och dess förvaltningar. Att ständigt utvärdera och förbättra arbetssätt för att nå än bättre service och effektivitet är också en nödvändighet. Förbättringarna ska dock vara väl avvägda och nödvändiga, samt leda till önskat resultat.

Tillståndsenheten under socialförvaltningen hanterar serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622), tillstånd och tillsyn enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, samt anmälan och tillsyn av lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Tillståndsenheten utövar även tillsyn av vissa receptfria läkemedel. Tillståndsenheten består i dag av cirka 40 anställda och kommer under året att öka till cirka 50. Inom Stockholms stad finns cirka 2 400 serveringstillstånd och 1 300 tillstånd att sälja tobak. Därtill tillkommer ärenden som ändrade bolags- eller ägarförhållanden, överlåtelser och ingripanden som resultat av inre eller yttre tillsyn. Under de senaste 365 dagarna hanterade tillståndsenheten 17 677 ärenden. Det är därmed en omfattande verksamhet. Att låta en ny nämnd, och därmed förvaltning, ta över ansvaret kräver stora insatser, och en sådan förflyttning behöver därför vara väl motiverad.

Serveringstillstånd i övriga landet

Vilken nämnd och därmed vilken förvaltning som hanterar serveringstillstånd enligt alkohollagens bestämmelser varierar mellan olika kommuner. I de flesta kommuner är det social- eller miljö/hälsoskyddsnämnden med tillhörande förvaltning som hanterar ansökningar och tillsyn. Som jämförelse kan konstateras att av 20 kommuner med över 100 000 invånare ser fördelningen ut som följer:

Serveringstillstånd hanteras av socialnämnden (eller motsvarande):

- Helsingborg
- Jönköping
- Linköping,
- Lund,
- Malmö,
- Nacka,
- Stockholm,
- Södertälje.

Serveringstillstånd hanteras av miljöförvaltning, miljö- och konsumentnämnd eller miljö- och stadsbyggnadsnämnd:

- Eskilstuna,
- Göteborg,
- Huddinge,
- Norrköping.
- Umeå,
- Uppsala,
- Västerås,
- Örebro.

Många instanser inblandade vid en etablering

Vid en etablering av ett serveringsställe är många delar av staden inblandade: tillståndsenheten för serveringstillstånd, livsmedelskontroll, brandskydd, exploateringskontoret för markupplåtelse eller stadsbyggnadskontoret för eventuella bygglov. Vidare kan även trafikkontoret vara relevant vid uteservering. Vidare remitteras ansökan om ett nytt tillstånd till berörd stadsdelsnämnd. Etableringen av ett nytt serveringsställe kräver således flera kontaktytor inom olika delar av staden, och ställer krav på samarbete mellan stadens förvaltningar. Staden har under 2023 och 2024 initierat ett gemensamt projekt för att samordna tillsynen mot bland annat serveringsställen. Detta i syfte att dels underlätta för näringsidkare att viss tillsyn samordnas, dels i syfte att göra tillsynen mer träffsäker för att kunna motverka oegentligheter eller brottslighet. Projektet har fallit väl ut, och just nu undersöks

möjligheten att utveckla projektet för att försöka samordna tillståndsprocessen. Syftet med detta är att underlätta för näringsidkarna att navigera mellan förvaltningarna vid en etablering. Att underlätta för näringsidkarna vid etablering är därmed delvis omhändertaget.

Alkohollagen är en social skyddslagstiftning

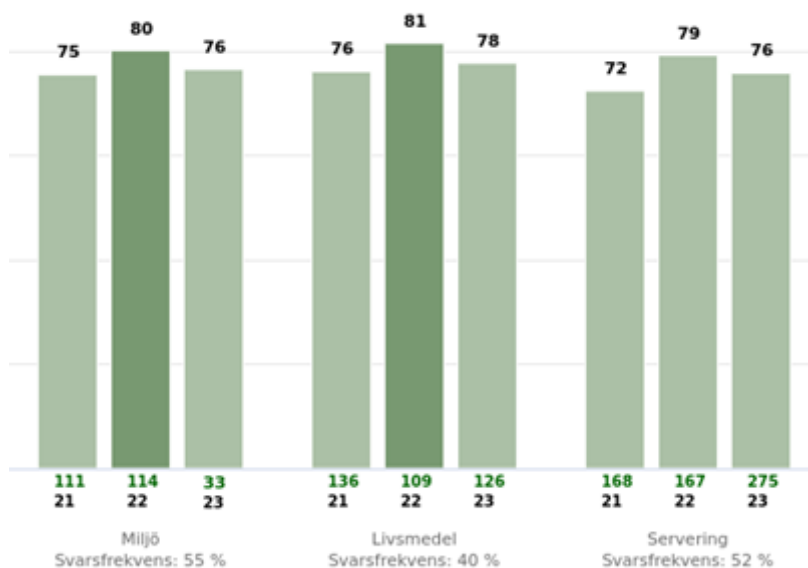
Den lagstiftning som tillståndsenheten hanterar, både serveringstillstånd och tillstånd och tillsyn över lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter är social skyddslagstiftning. Alkohollagstiftningen har tillkommit för att begränsa alkoholens skadeverkningar. Det anges även i förarbeten att det i prövningen enligt alkohollagen ibland ingår svåra avväganden där olika intressen ställs mot varandra. I de fall alkoholpolitiska hänsyn ställs mot företagsekonomiska eller näringspolitiska bör de alkoholpolitiska hänsynen ha företräde (se prop. 1994/95:89, s. 62).

Det alkoholförebyggande arbetet är en del i det förebyggande folkhälsoarbetet. Den myndighet med bemyndigande att utfärda föreskrifter enligt alkohollagen är Folkhälsomyndigheten. Det finns således starka kopplingar till det förebyggande folkhälsoarbetet och det alkohol- tobak- och narkotikaförebyggande arbetet. Det förebyggande arbetet med ANDTS hanteras operativt i stadsdelsområdena men samordnas av socialförvaltningen. Detta talar för att tillståndsgivningen ska finnas kvar under socialnämndens ansvar.

Leder en flytt till bättre service och nöjdare användare?

I motionen anges som skäl för flytt från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden att det skulle förenkla för restauranger och företag om tillsynen av livsmedelslagstiftningen och utskänkningstillstånd utförs av en och samma förvaltning. I hanteringen ska miljö- och hälsoskyddsnämnden ge snabb, korrekt och rättssäker service.

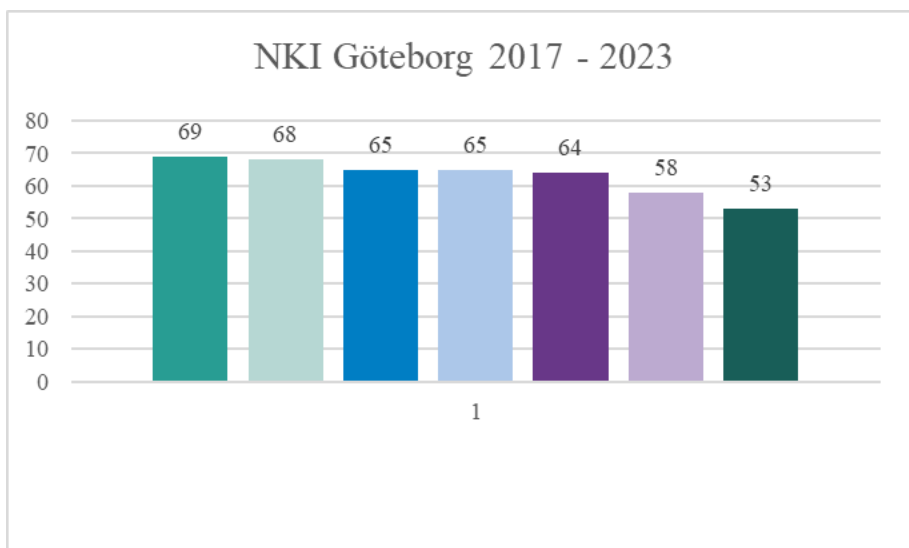
Stockholms stad genomför löpande nöjd kund-undersökningar som resulterar i ett nöjd kund-index, NKI. Socialförvaltningens tillståndsenhet har ett gott resultat i NKI-undersökningarna. Tillståndsenheten har haft ett stabilt NKI på mellan 73 och 79 sedan mätningarna inleddes 2017. Livsmedelskontrollen har under samma period varierat mellan NKI på 74 och 80.

Det går således inte av NKI-resultaten att utläsa något missnöje från näringsidkarna med socialnämndens hantering av serveringstillstånden. Det går heller inte att utläsa att socialförvaltningen inte ger snabb, korrekt och rättssäker service. Givet utgången i de ärenden som överklagas och blir föremål för rättslig prövning har socialnämnden och tillståndsutskottet goda resultat med få ändrade beslut innan laga kraft.

Jämförelsen Göteborg

Göteborgs stad har relativt nyligen genomfört förändringen där serveringstillstånd samt tillsyn har flyttat från socialnämnden till miljö- och klimatnämnden. Göteborg har sedan NKI-mätningarna inleddes 2017 haft ett lägre NKI än Stockholm.

Av figuren ovan framgår att NKI i Göteborg gällande serveringstillstånd har utgått ifrån ett relativt lågt värde. NKI har dock inte förbättrats, utan försämrats. 2023 var NKI för serveringstillstånd 53. Göteborgs NKI för livsmedelskontroll visade under

2023 ett NKI på 73. Detta indikerar att en förflyttning av ansvaret inte ledde till bättre service för näringsidkarna, utan tvärtom.

Som redogjorts för finns det argument både för och emot att behålla serveringstillstånd under socialnämnden eller att förflytta ansvaret till miljö- och hälsoskyddsnämnden. En förflyttning av ansvaret är emellertid en omfattande organisationsförändring, med många tekniska och praktiska hänsyn som ska tas. Det finns därför en risk att effektivitet och service inledningsvis försämras. Det kan givetvis ändå vara motiverat med en organisationsförändring om de förväntade vinsterna med förändringen blir större än olägenheten, eller att bristerna i den nuvarande organisationen är så omfattande att det är motiverat. Det finns dock inget som indikerar att socialförvaltningen och socialnämnden inte klarar av att leva upp till näringsidkarnas högt ställda krav på service, effektivitet och tillgänglighet. NKI hos tillståndsenheten inom socialförvaltningen motsvarar den hos livsmedelskontrollen eller miljö-området.

Förvaltningens bedömning blir följaktligen att riskerna med att genomföra en förflyttning av serveringstillstånden från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden i nuläget överstiger eventuella vinster med en sådan åtgärd. Att förflytta ansvaret riskerar också att minska nöjdheten med stadens tjänster inom området serveringstillstånd och därmed påverka NKI negativt.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på motionen.

Företagarna Stockholms stad

Företagarna Stockholms stads yttrande daterat den 15 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Företagarna Stockholms stad delar fullt ut motionens intention att förenkla och accelerera tillståndsprocesser som ett led i att förbättra det lokala företagsklimatet. Huruvida detta syfte bäst betjänas av att socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden eller någon annan nämnd ansvarar för alkoholrelaterad tillståndsgivning och tillsyn finns inget självklart svar på. Båda ansvarsmodellerna är vanligt förekommande i Stockholmsregionen. Bland Stockholms grannkommuner har Järfälla, Nacka och Solna valt att liksom Stockholm lägga ansvaret för utskänkingsfrågor på socialnämnden, medan Ekerö, Huddinge, Sollentuna, Sundbyberg samt Tyresö¹ valt att lägga detta ansvar på motsvarigheten till Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd. Företagarna anser inte att det finns belägg för att säga att endera ansvarsmodellen definitivt och entydigt är bättre än den andra.

Centralt för smidiga tillståndsprocesser och ett gott företagsklimat är hur arbetet bedrivs, snarare än vilken kommunal förvaltning som bedriver det. Att ansvarig förvaltning har en servicekultur och eftersträvar en effektiv myndighetsutövning som

¹ Tyresö kommun har ett kommungemensamt miljö- och hälsoskyddsförbund ihop med Haninge och Nynäshamns kommun som ansvarar för alkoholrelaterad tillståndsgivning och tillsyn.

kombinerar trygg utskänkning med en välmående besöks- och restaurangnäring är viktigare än vilken bokstavskombination som står först i utskänkingsärendenas diarienummer.

Avgörande för Företagarna Stockholms stads ställningstagande i det aktuella ärendet är därför huruvida socialnämnden eller miljö- och hälsoskyddsnämnden har bäst förutsättningar att bedriva tillståndsgivning och tillsyn i enlighet med ovan. I vår dialog med företagare i berörda branscher har vi kunnat konstatera att de generellt upplever att miljöförvaltningen är en smidigare motpart att ha att göra med än socialförvaltningen. I viss mån återspeglas detta även i Stockholms resultat i kategorierna Miljö- och hälsoskydd, Livsmedel samt Serveringstillstånd i SKR:s öppna jämförelser av företagsklimat, även om skillnaden i denna kartläggning är marginell. Företagarna anser också att motionären har en poäng i att det bör finnas samordningsvinster med att en och samma förvaltning sköter både livsmedel- och alkoholtillsyn, vilket förhoppningsvis kan göra myndighetsutövningen både mer effektiv och mer rättssäkerhet.

Mot bakgrund av ovanstående tillstyrker Företagarna Stockholms stad motionens förslag att flytta ansvaret för tillståndsgivning och tillsyn kopplat till utskänkning av alkohol från socialnämnden till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Vi vill emellertid understryka att en sådan ansvarsflytt inte vore något magiskt trollslag som ensamt kommer göra några underverk för stadens företagsklimat – viktigare är de riktlinjer som politiken anger för myndighetsutövningen och hur arbetet bedrivs. Det centrala är att flytten leder till kortare handläggningstider, lägre avgifter, bättre bemötande och/eller bättre möjlighet till vägledning genom ansöknings- och tillsynsprocesser.

I Stockholms närområde finns goda exempel på förändringar i arbetssätt som lett till kortare handläggningstider och bättre överskådlighet i ansökningsprocessen. Järfälla kommun har till exempel bemyndigat sina alkoholhandläggare att, när deras förslag till beslut är bifall, utfärda ett tillfälligt serveringstillstånd till näringsidkare som ansökt om stadigvarande serveringstillstånd, i väntan på att det slutgiltiga beslutet vinner laga kraft. Företagarna skulle välkomna liknande bestämmelser i Stockholms stad.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Reservation av Maja Boström (C)

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

För ett levande Stockholm med ett välmående företagsklimat krävs ständiga förbättringar. Att förenkla för företagare, inte minst inom restaurangbranschen, är av yttersta vikt för att stockholmarna och hitresta besökare ska få möjlighet att njuta av kulinariska och spännande krogbesök. Tillståndprocesser ska fungera snabbt och smidigt för den entreprenör som vill bidra till mångfalden i stadens krog- och nattliv. Vilket i förlängningen skulle främja förutsättningarna för lokalt företagande med en tillväxt av antalet jobb i Stockholm. Som ett led i detta anser Centerpartiet att Miljö- och hälsoskyddsämnden bör överta ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från Socialnämnden.

Att samla ansvaret för olika typer av tillstånd och tillsyn hos en enda nämnd förenklar handläggningsprocessen både för kommunen och för företagarna. Det kan leda till snabbare beslut och minskat byråkratiskt krångel, eftersom företag endast behöver vända sig till en instans för alla frågor relaterade till hälsa och säkerhet. Det kan vara mer kostnadseffektivt att samla tillsyn och tillståndsgivning under en nämnd, vilket i sin tur möjliggör för bättre användning av kommunens resurser. Istället för att ha flera nämnder med delvis överlappande ansvar kan en samlad nämnd arbeta mer effektivt och undvika dubbelarbete.

En enda nämnd som ansvarar för både hälsa och serveringstillstånd kan dessutom leda till ökad transparens och tydligare ansvarsfördelning. Om det blir lättare för medborgare att förstå vilken instans som ansvarar för olika frågor, kan det i sin tur bidra till att öka förtroendet för myndighetens arbete.

Genom att flytta serveringstillstånd till Miljö- och hälsoskyddsämnden kan en helhetssyn på folkhälsan säkerställas. Miljö- och hälsoskyddsämnden arbetar redan med olika faktorer som påverkar hälsan, såsom livsmedelssäkerhet, hygien och buller och har en gedigen erfarenhet av att genomföra kontroller och tillsyn.

Socialnämnden

Reservation av Kristin Jacobsson (C)

Se reservation anförd av Maja Boström (C) i miljö- och hälsoskyddsämnden.